

A Corvus – Kora festmény

„Az ábrázolásmód virtuóz technikai bravúrja, átalakul túlvilági belső lélektani kisugárzássá. Palást alatti alakot ölt, kissé megemelkedik, így deklarál: Az Úr szól hozzátok! A múlt üzenete a jövőnek.

Legyetek jók emberek vigyázzatok egymás környezetére, ne költsétek pénzeteket az önpusztításra

Suttogja e király a ma élő embernek.”

/CORVUS/

1969. 07. 23-án születtem Gyulán, Békés megyében. A honfoglalás 1100. Évfordulójára „Honfoglalók” címmel 9X5 m-es monumentális panoráma képet alkottam; a nagy siker érdekében úgy döntöttem, *hogya* a Magyar Millenniumra is készítek egy 9X5 m-es panorámaképet, melynek címe: „István megkoronázása, a körmenet.”

E hatalmas munka gondolata két évvel ezelőtt fogalmazódott meg bennem és hosszú kutatómunka után, majd négy hónapi megfeszített fizikai munka után a mű elkészült. Képzőművészeti főiskolát nem végeztem a festészetet autodidakta módra végeztem. Festményeimmel rendszeresen részt veszek kiállításokon. Példaképeimnek a nagy flamand (XVII. század) festőóriásokat, Rubenst és körét tartom, de a képzőművészet kifogyhatatlan eszköztára miatt a világi művészet bármely korszakát a paleolitikumtól Picasso-ig lenyűgözőnek tartom. Életnagyságú márványszobraim több község és város közterén megtalálhatók és az építőipari vállalkozásomból szponzorálom magam monumentális festmények létrehozásában.

A felkészülés

A „Honfoglalók” megfestése komoly előtanulmányokat igényelt. Az adott korral foglalkozó szakirodalom és elsősorban László Gyula könyveinek tanulmányozása után Medgyesy Pál megyei régész segítségével őseink öltözékéről és életmódjáról gyűjtöttem adatokat, ami az István képnél is hasonlóképpen történt. Az alkotó, amikor egy ilyen monumentális képhez hozzákezd, nem sajnálva időt és pénzt nem mindegy, hogy szakmailag hová teszi a mércét. Az István megkoronázása *egy* reformkor volt a magyarok történelmében, a pogány nemzetből egy erős keresztény államot kellett létrehozni. Ennek nem mindenki örült, ezért volt évszázadokon keresztül pogánylázadás és ezt kellett bekódolni a festménybe. Az István képet érettebb alkotásnak tartom technikailag és szakmailag. A festményen megfigyelhetők a magyar keleti és nyugati típusú korabeli öltözékek, viseletek, fegyverzetek.

A vászon

Szűkös műtermem helyett a mű elkészítésének idejére a Lökösházi Önkormányzat képviselő testülete felajánlotta számomra a művelődési ház nagytermét és a Megyei Önkormányzat pedig megoldotta a fűtést, világítást. 9X5 méteres lenvásznat a világon egyedül Belgiumban készítenek, ami nagyon sokba kerül, ezért itthon három részből összevarrt vásznat használtam. Az egyedülálló fenyőfa vakkeretet egy restaurátor kft. készítette a „Honfoglalók” című képhez, ezt én egy ügyes asztalosmesterrel lemásoltattam az István képhez, ezért lett ismét 9X5 méteres a kép. 1999. Október végén csapatnyi segédeimmel összeállítottuk a vakrámát, a három részből speciálisan összevarrt vásznat ráfeszítettük, majd felállítottuk a nagyterem végébe; ahol a megfestésig fixen maradt. Ahogyan négyszáz évvel ezelőtt Rubens-ék, évszázadokra alapuló technikával a helyszínen leenyveztük, majd megkapta a fehér olajalapozó réteget_ Szerencsétlenségünkre nem kaptunk bőrenyvet, így csontenyvvel citlingeltünk, ami rettenetesen összerántotta a vásznat és majdnem szétduzzant a vakrámánk, de szerencsére reggelre szépen visszaengedett. Az alapozás után két hetet kellett várni, mire a varrásnyomokat korrigáló kréta réteg megszáradt. Ez idő alatt történtek a modellek fotózása s majd utána a kirajzolás.

A kompozíció

Egy művész sokat tervez, megálmodja alkotását. Úgy döntöttem nem a tényleges megkoronázást festem meg, hanem amikor a koronázás után első magyar királyunk kilép a templomból és népe fogadja. A három kép-síktérből csak az előteret használtam lezárva, ugyanis a karakter arcok és kézmozdulatok, valamint a díszes nemesi ruha miatt életnagyságban kívántam bemutatni az eseményt. Tervemet és vázlatomat leegyeztettem Medgyesy Pál régésszel, hogy a kép korhűséget és történelmi pontosságot nyújtson a néző számára! Az aranymetszés szabályának megfelelően meg lett tervezve a kompozíció_ Ebbe Kiss István rajztanár grafikus-festő segített. A X. századi embertípushoz karakter arcokat kellett találni és bevallom ehhez a falusi kocsmák a legalkalmasabbak. ügyelni kellett arra, hogy egy német - római klerikusnak, egy nyugati lovagnak; vagy egy magyar főúrnak megfelelő arcot találjak. A képen három hölgy Gizella, a dajkája és egy magyar nemes hölgy látható. Gizellának hosszúkás nyugati típusú arcú modellt, a magyar hölgynek keleti balkáni kerek arcú modellt kellett keresni. A képen láthatunk *egy* aggastyánt, egy kisgyereket, valamint hét telivért lovasokkal a tömegben, ennek szerepe az, hogy utalni akartam a magyar nép lovas nemzet mivoltára. A kompozíció bal szélén egy lovas kinéz a képből ránk. Ezt azért alkottam így, hogy a néző részese legyen az eseménynek. A lovas ránk szegezett tekintetével bevisz minket a kompozícióba, így részesei lehetünk az eseménynek. A király alakjával és inkább az arcvonásával sokat bajlódtam, egy kicsit Krisztusra formáltam a kép üzenete végett. A templomot, amelyből a király kilép, régészeti rekonstrukciós rajzok alapján terveztem meg; ugyan is az úgynevezett protomártír templomban koronázták meg Esztergomban, amelyet csak a mélységbeli alapjairól ismerünk, és ebből kifolyólag a magyarországi románkor építészetét is ele^meznem kellett, hogy a templom hiteles korabeli legyen.

A kirajzolás

Amikor az alapozó réteg megszáradt, november elején kezdtem el a kompozíció kirajzolását és négy hónap állt a rendelkezésemre, hogy megfessek a képet. A békéscsabai Jókai színházból kölcsönzött korabeli jelmezekbe, a beöltöztetett, kiválasztott ötven modellről fényképdokumentációk készültek. Külön az arcukról, a kézmozdulatokról és a teljes ruházatukról. A nagyméretű vásznat beborítottuk csomagolópapírral, mert egy ilyen nagy méretű képnek ugyanakkora méretű vázlatot is kell készíteni. Megkezdtem a kirajzolást a királlyal a fő alakkal, a kép többi fő alakjaival és az apróbb mellékrészletekkel így a kompozíciót élelnagyságban láthattam, és az ember csodálkozik, hogy amit kicsiben megtervez, mennyire más monumentálisban. Amikor teljességgel átéltem a kompozíciót, a csomagolópapír vázlatot eltávolítottuk a vásznonról, és apróbb eltérésekkel megkezdődött az élesben történő kirajzolás. Mivel a Jókai színház jelmezei nem voltak teljesen korhűek, így azokat korrigálni kellett és a viseletet ki kellett egészíteni ékszerekkel és fegyverekkel. Sok mindent ki kellett találni és minden művésznek a tehetségén múlik, hogy a kitalált részleteket mennyire tudja élethűen megalkotni.

Amikor a kép teljesen ki lett rajzolva a legapróbb részletig, vízhatlan festékkel a kontúr ki lett húzva, majd a teljes felület kapott egy áttetsző aranyokker alapot.

A festés

Évszázados technikára alapuló, a XVII századi flamand művészeket követtem, így a monokróm barna-barnában *alappal* kezdtem. Amikor a művész monokrómmal dolgozik, akkor csak a mélységre ügyel, széles ecsetkezeléssel dolgozik és nem figyel a részletekre. Monokróm *festés* alatt is a királlyal, a fő alakkal kezdtem és a kép többi fő alakjával. Ezután jött a színesben történő kidolgozás és elkezdtem a király portréjával, majd kezével, ruházatával. Amikor a művész színesben fest már a fényekkel foglalkozik, és ügyel arra, hogy a megfelelően kikevert tört színek plasztikussá tegyék az alakot, erre rásegít a lazúr festés és az alap meleg okker dinamikája, ahogy kivillan az átmeneteknél és összeköti a színeket. A műben egyedül a királynak van élénk színű ruhája, hogy oda vonja a figyelmet. A többi alak ruháinak színeit a teljesen tört és lefokozott színekből épül össze.

Érdekesképpen a fehér lovon ülő lovas ruhájának kék színe csak feketéből és fehérből áll, így a hideg szürke kék élményt nyújt. Mint ahogy Rubens-ék, brillant szürkék rózsája és vaj egyszerű tört keverék színekkel dolgoztam és a hideg-meleg színek együttes dinamikája virtuális plasztikusságot nyújt. A fő alakok megfestése után jöttek a mellékfigurák, majd az égbolt, a templom bejárat és az előtér szőnyegének a mintázata. E^{monumentális} műhöz a munkám megkönnyítése végett elektromos mobil állványt hoztattam, ami könnyedén mozgott föl-le és oldalra, így a fizikai erőmet a kép megfestésére összpontosítottam. Egy ekkora képnek a megfestése nem kis feladat, amit a vászon előtt megrajzolok nem biztos, hogy húsz méteres távolságból is jónak látok, ezért minden tizenöt perces munka után távolról is kontrollálni kellett a cselekvést. Amikor minden meg lett festve a képen ezzel a munka még nem fejeződött be. Egy művésznek nagyon szúrós szeme van a torzulások és a kiegészítések miatt minden egyes alaknál visszatér, korrigál.

A festés vége felé a csúcs fények kialakulnak, a művész folytonosan ide-oda belefest, ezt nevezik valószínűsítésnek. 'E művet négy hónapon keresztül festettem megállás nélkül, napi 10-12 óras, folyamatos megfeszített munkával. A külvilágtól teljesen elzárkóztam, és ez idő alatt semmi mással nem foglalkoztam. A kultúrházba bezárkózva, meditációs zenehallgatása közben vissza kellett térjek a középkorba, hogy átélhessem az eseményt, és minél tökéletesebbet alkossak. Teljes napjaimat a kép mellett töltöttem és alázattal éreztem e munka iránt, talán Szent István királyunk személye miatt is. Festés közben, ha szabad így fogalmazni, fentről kaptam üzenetet, amelyet a kép szélére, egy papírtekercsre meg is fogalmaztam, mely így szól: „A múlt üzenete a jövőnek, legyetek jók emberek, vigyázzatok egymás környezetére, ne költsétek pénzeteket az önpusztításra, suttogja e Király a ma élő embernek”.

A kép

Az esemény 1000. december 25. és 1001. január 01. között zajlik. Ott voltak: Domonkos érsek, Anasztáz apát és Henrik herceg követeként Bajor főpapok, nyugati lovagok Pázmány és Vecellin. A király bent a templomban megkapja a pánt alakú koronát, palástot, kardot, bírói pálcát és jogart, armillákat a csuklójára, a gyűrűt és a kardot. Klerikusok kíséretében kilép a templomból, majd népe fogadja, körmenetre indulnak, majd fehér lovára felül és egy magas domb tetején a négy égtáj felé vágja kardját.

Epilógus

A munka 2000. március elejére befejeződött, ezután került a festményre a lakk védőréteg. A mű első ízben 2000. április 29-én került bemutatásra Lökösházán a Művelődési Házban. A kép leleplezését egybekötöttük a hivatalos millenniumi ünnepséggel. A képet a kulturális államtitkár leplezte le és még azon a napon 2000-es tömeg láthatta, a későbbiek során a magyar miniszterelnök is megtekintette a festményt. Első sikeremet 16 évesen értem el, amelyet Budapesten oklevéllel jutalmaztak, megyénkben öt emlékművet készítettem. Az elsőt 19 évesen, az akkori honvédelmi miniszter leplezte le. Két életnagyságú realista — klasszikus faragású márványszobrom köztereken látható. A Szent István mellszobrom Lökösháza fő terén található. 1996. március 30-ára elkészült a Honfoglaló magyarok 9X5 m-es panorámaképem, amely tisztelgés a millezentesáríumnak. 2000. március 10-re elkészült a második 9X5 m-es István megkoronázása a körmenet című panorámakép, amely tisztelgés a magyar millenniumnak. Gazdag kultúrtörténelmi örökségünk és a nemzeti öntudat arra kötelez bennünket, hogy az államalapításunk 1000. évfordulóját méltóképpen ünnepeljük meg, ezzel példát mutatva az ifjúságnak, ahogyan ezt Petőfi, Kossuth vagy Széchenyi tenné. Ha *igazi* támogatót, befektetőt találnék, akkor neki kezdenék egy 50X15 m-es Hunyadi képhez, és szeretnék festeni egy Római ütközetet, festenek Nagy Sándorról és Krisztus témájú képeket is, pl. a Golgotát. Eddigi életem alatt lenyűgözőnek találtam a képzőművészetet és ajánlom minden fiatalnak.

Az embereknek azt üzenem, vigyázzanak a környezetükre, a csodálatos természetre, becsüljük meg egymást és ügyeljünk a békés együtt élésre, melyben a szeretet és tisztelet uralkodjék!

2000. szeptember 18.

5743 Lökösháza, Bem u. 4. Hungary
Tel.: 66/244-143; mobil : 30/209-4357.

Corvus - Kora Róbert